

**Арт – терапія в
соціальній роботі**

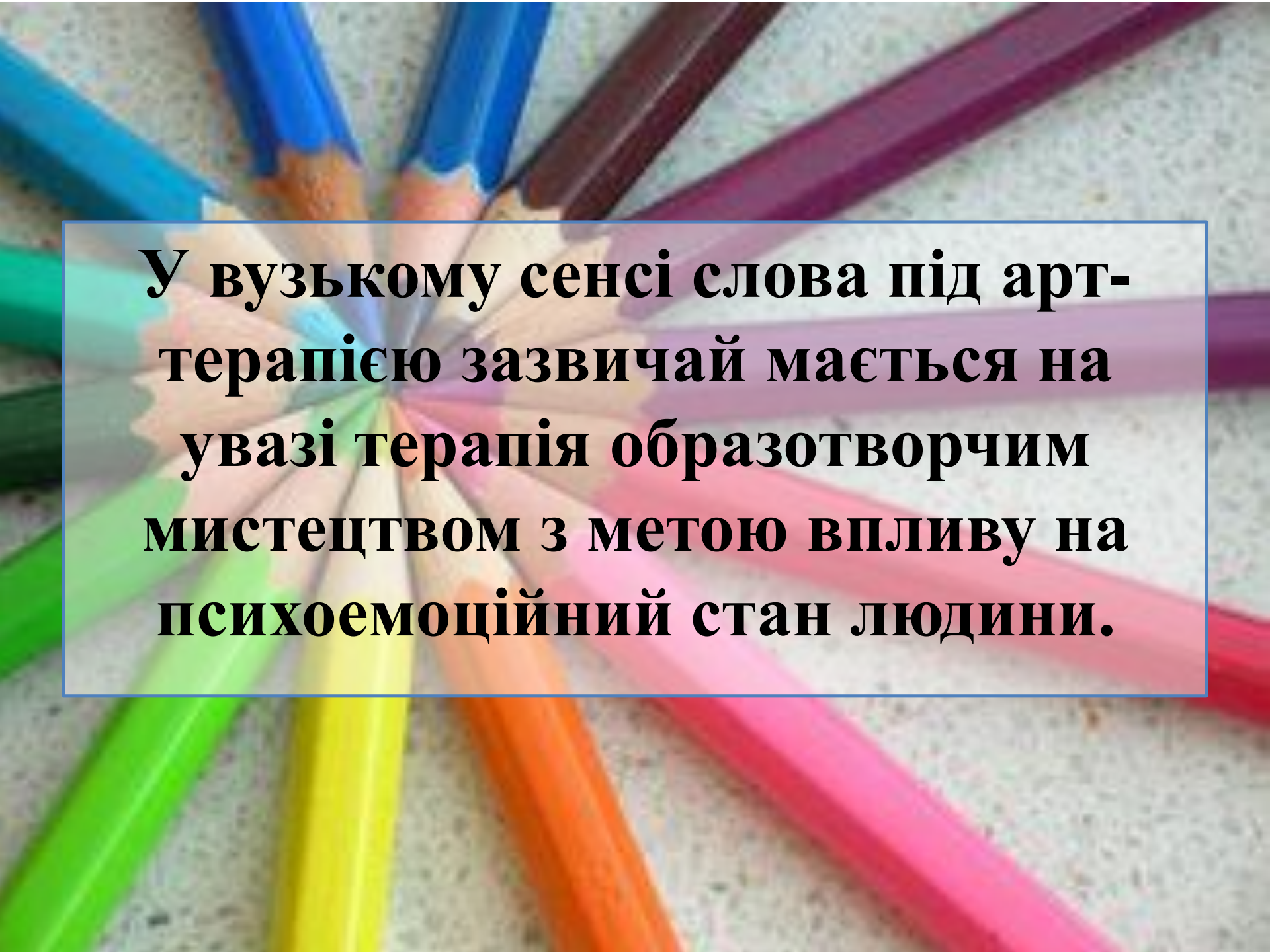

Арт-терапія. Поняття та історія.

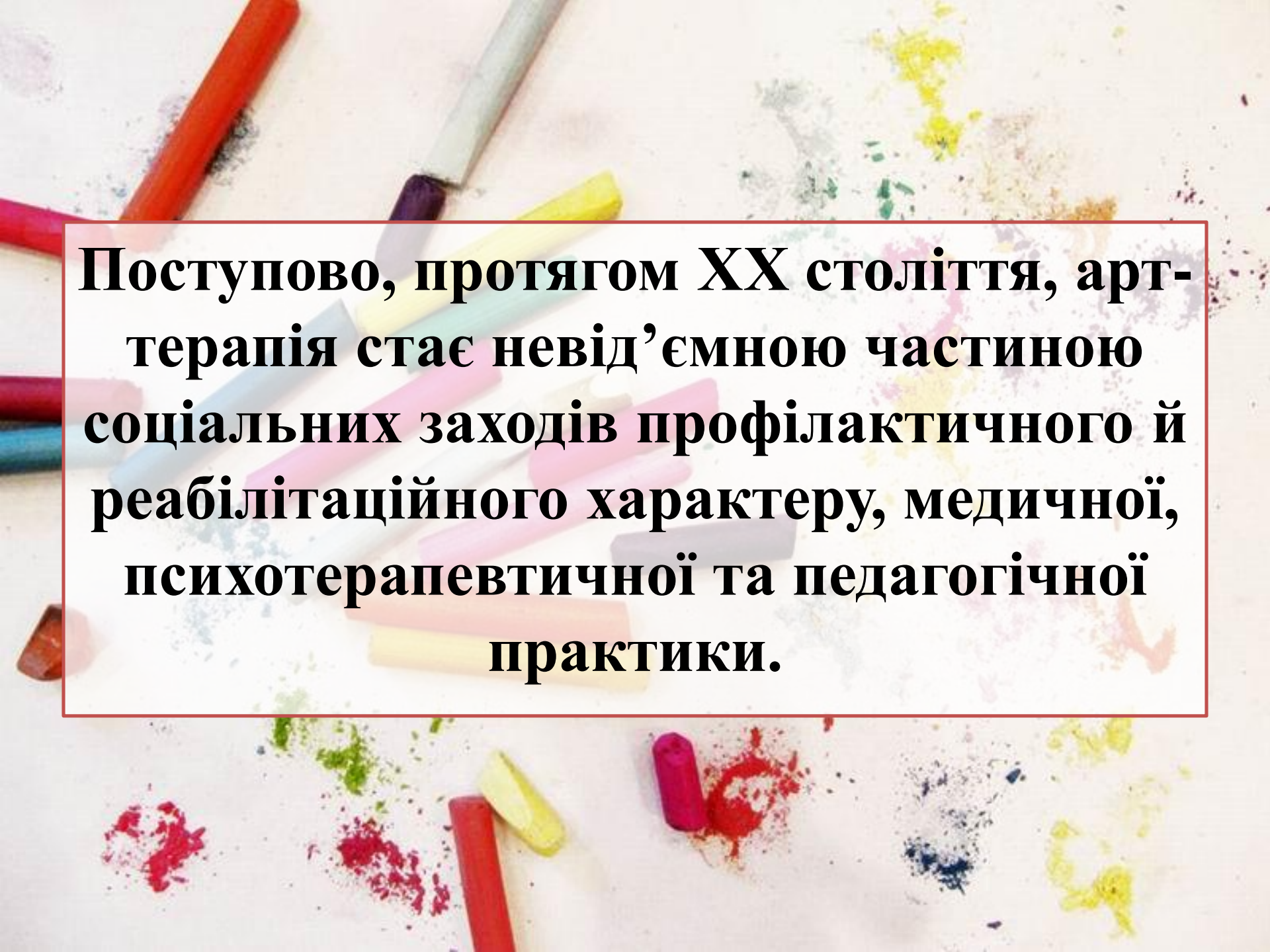
Арт-терапія

The background of the slide is a close-up, artistic photograph of a paint palette. The palette is filled with various colors of paint, including shades of blue, green, orange, and red. A paintbrush with a wooden handle and a dark tip is positioned diagonally across the palette, with its tip resting on the paint. The lighting is bright, creating a soft glow and highlighting the textures of the paint and the brush.

— це вид психотерапії та психологічної корекції, заснований на мистецтві та творчості.

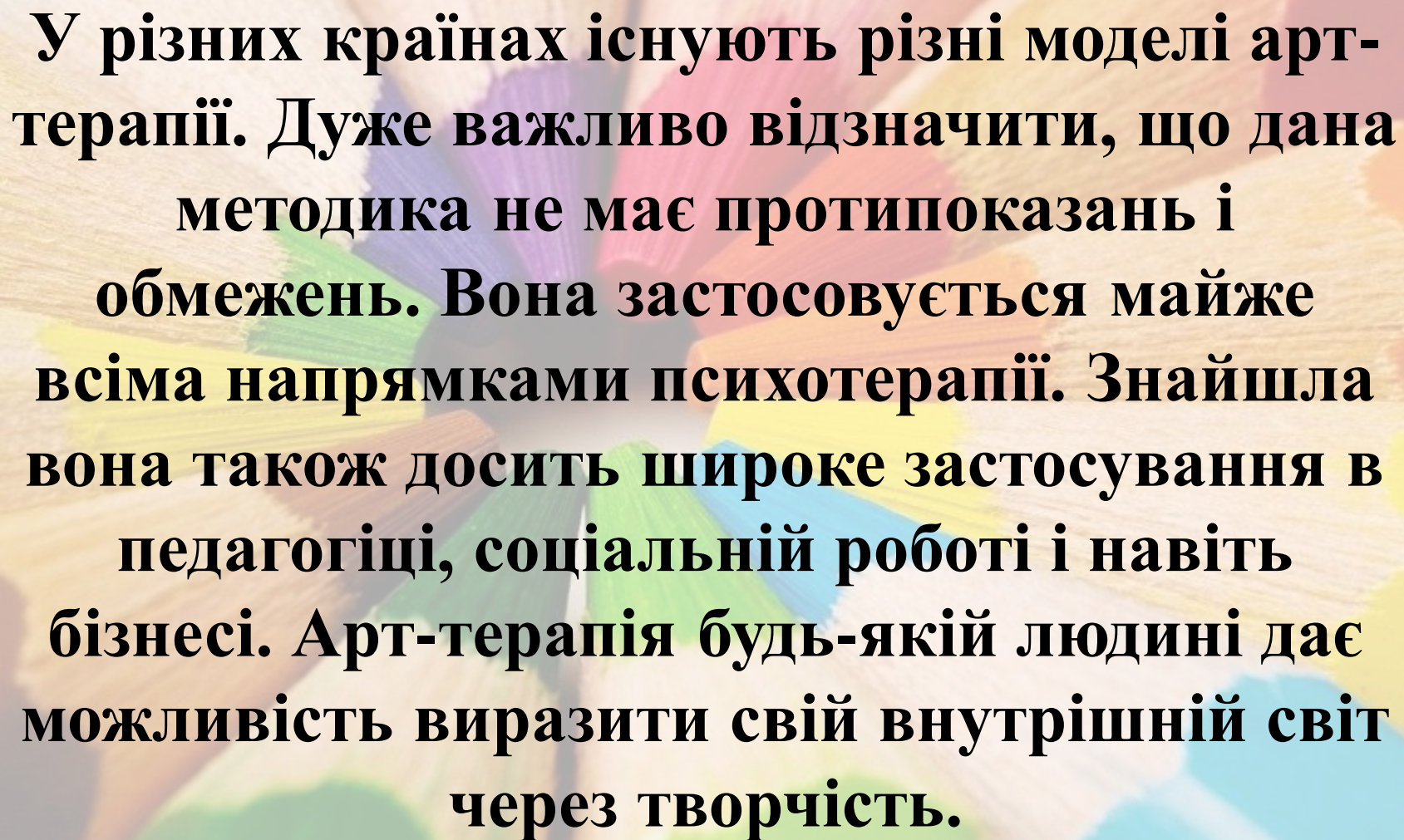
У вузькому сенсі слова під арт-терапією зазвичай мається на увазі терапія образотворчим мистецтвом з метою впливу на психоемоційний стан людини.

Поступово, протягом ХХ століття, арт-терапія стає невід'ємною частиною соціальних заходів профілактичного й реабілітаційного характеру, медичної, психотерапевтичної та педагогічної практики.

Арт-терапія надає можливість особистості виразити себе «іншими голосами»: рухами, кольором, формою, пластикою, глиною, ландшафтом.

The background of the image is a close-up, slightly blurred view of several colored pencils. The pencils are in various colors including red, orange, yellow, green, blue, and purple. They are arranged in a way that their tips and erasers are visible, creating a vibrant and artistic backdrop for the text.

У різних країнах існують різні моделі арт-терапії. Дуже важливо відзначити, що дана методика не має протипоказань і обмежень. Вона застосовується майже всіма напрямками психотерапії. Знайшла вона також досить широке застосування в педагогіці, соціальній роботі і навіть бізнесі. Арт-терапія будь-якій людині дає можливість виразити свій внутрішній світ через творчість.

Види арт-терапії

Якщо говорити про класичну арт-терапію, то вона включає в себе *тільки візуальні види творчості*, такі, як:

- живопис,
- графіка,
- фотографія,
- малювання,
- ліплення

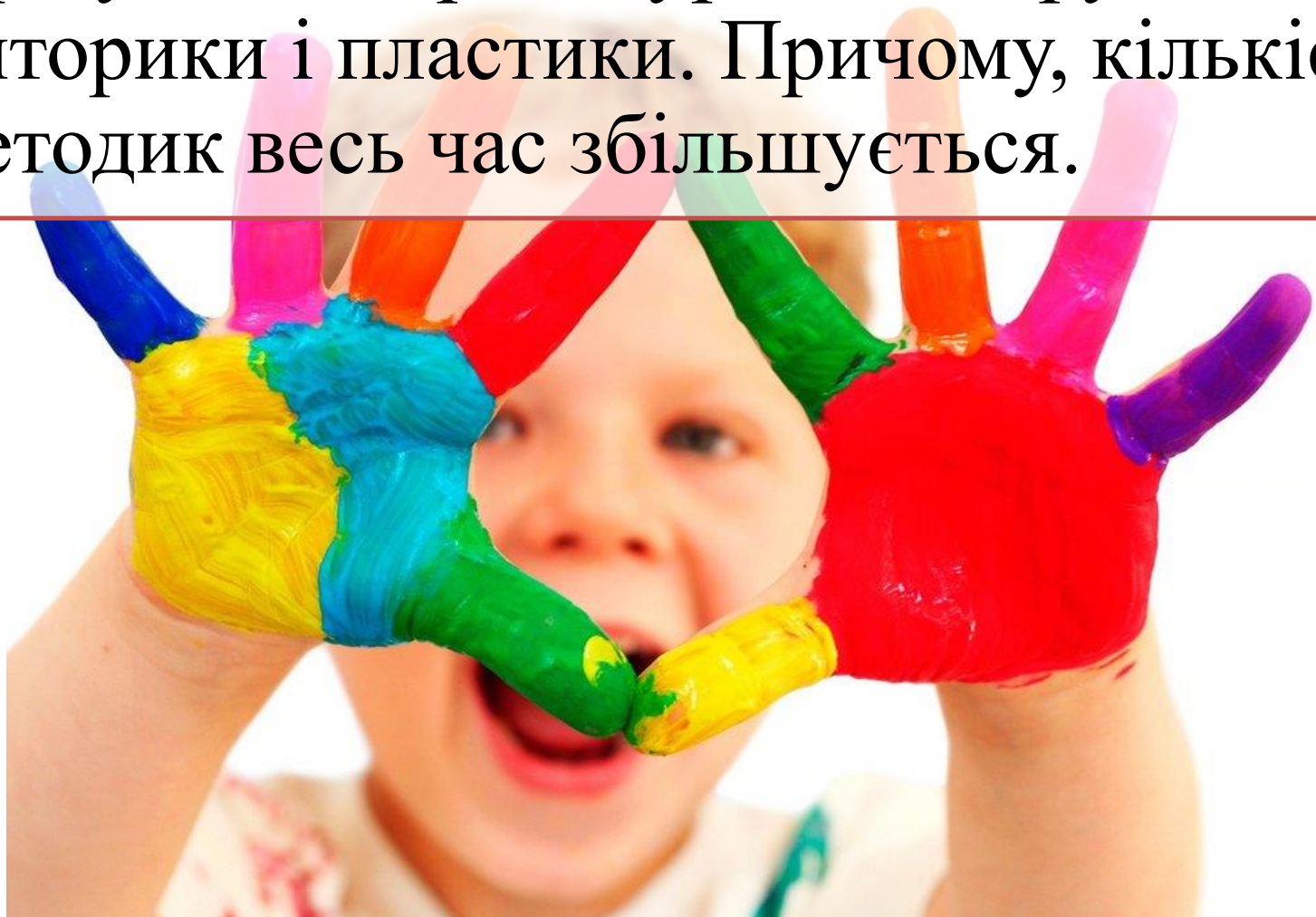
Види арттерапії

Але сучасна арт-терапія налічує більше видів методик. До неї відносять також:

бібліотерапію,
маскотерапію,
казкотерапія,
орігамі,
драматерапію,

музикотерапію ,
кольоротерапію ,
відеотерапію,
пісочну терапію,
ігротерапію і т.д.

Був розроблений і *комплексний метод - арт-сінтезтерапія*. Він заснований на використанні поєднання живопису, віршування, драматургії і театру, риторики і пластики. Причому, кількість методик весь час збільшується.

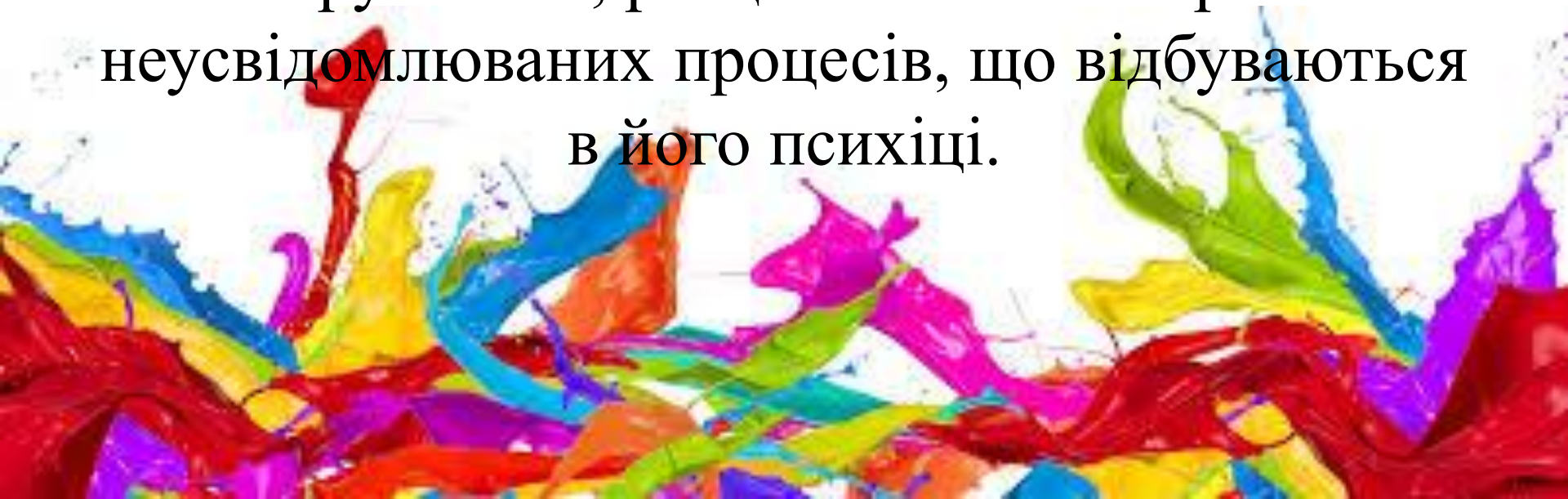
Історія арт-терапії

Символічне мистецтво бере початок від печерних малюнків первісних людей. Древні використовували символіку для ідентифікації свого місця у світовому космосі і пошуків сенсу людського існування. Мистецтво відбиває культуру і соціальні характеристики того суспільства, у рамках якого воно існує.

Історія арт-терапії

На початкових етапах терапія мистецтвом відбивала представлення психоаналізу, відповідно до якого кінцевий продукт творчості пацієнта, будь те щось намальоване олівцем, написане фарбами, виліплене чи сконструйоване, розцінюється як вираження неусвідомлюваних процесів, що відбуваються в його психіці.

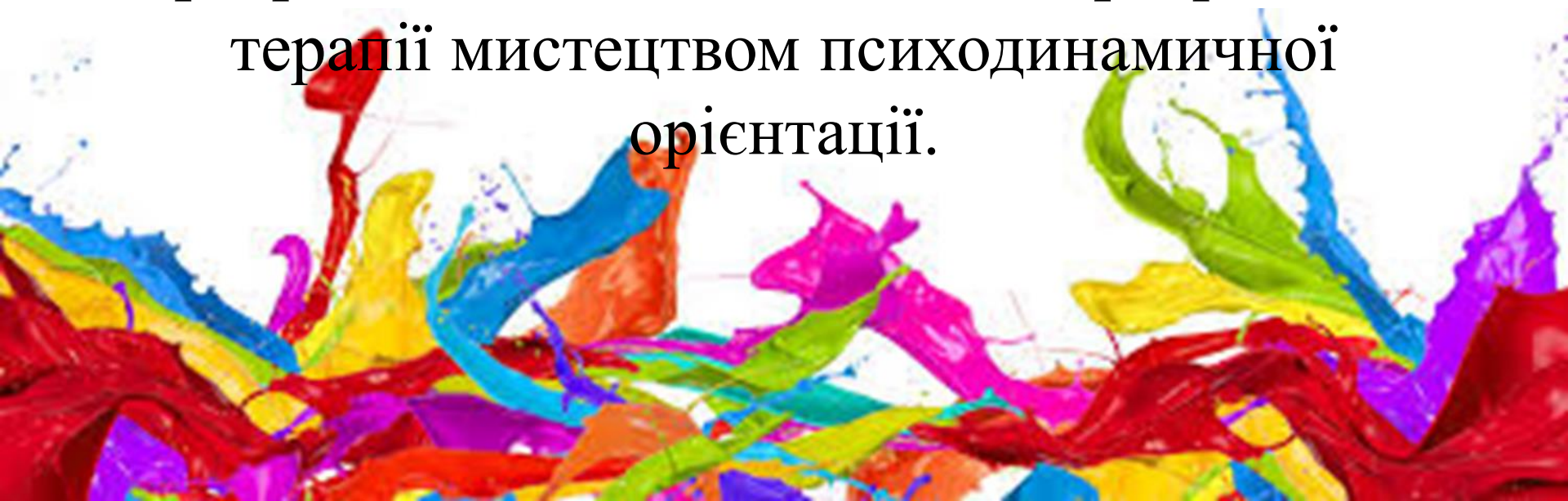
Історія арт-терапії

У 20-і рр. Принцхорн (Prinzhorn, 1922/1972) провів класичне дослідження творчості пацієнтів із психічними відхиленнями і прийшов до висновку, що їхня художня творчість відбиває найбільш інтенсивні конфлікти

Історія арт-терапії

У Сполучених Штатах однієї з перші початки займатися терапією мистецтвом Маргарет Наумбург. Вона обстежувала дітей, що мають поведінкові проблеми, у психіатричному інституті штату Нью-Йорк і пізніше розробила кілька навчальних програм по терапії мистецтвом психодинамічної орієнтації.

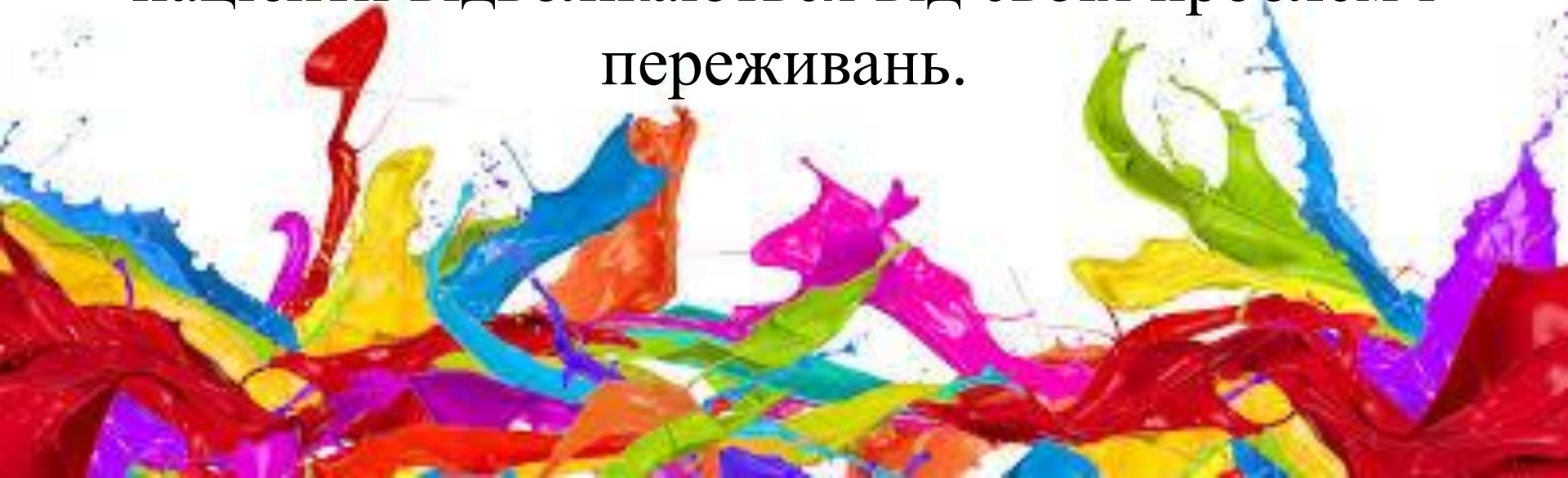
Історія арт-терапії

Вперше цей термін був використаний Андріаном Хілом у 1938 р. при описі своєї роботи з хворими на туберкульоз та незабаром отримав широке поширення.

Історія арт-терапії

Адріан Хілл працював у спеціальних госпіталях з туберкульозними хворими як арт-педагог. Він звернув увагу на той факт, що заняття творчістю допомагають хворим легше і швидше видужувати. При цьому пацієнти відволікаються від своїх проблем і переживань.

Історія арт-терапії

Умови для розвитку арттерапії почали закладатися разом з появою інтересу до дитячого та примітивного мистецтва. Люди стали цінувати спонтанне вираження емоцій, яке не стримувалося рамками умовності.

Історія арт-терапії

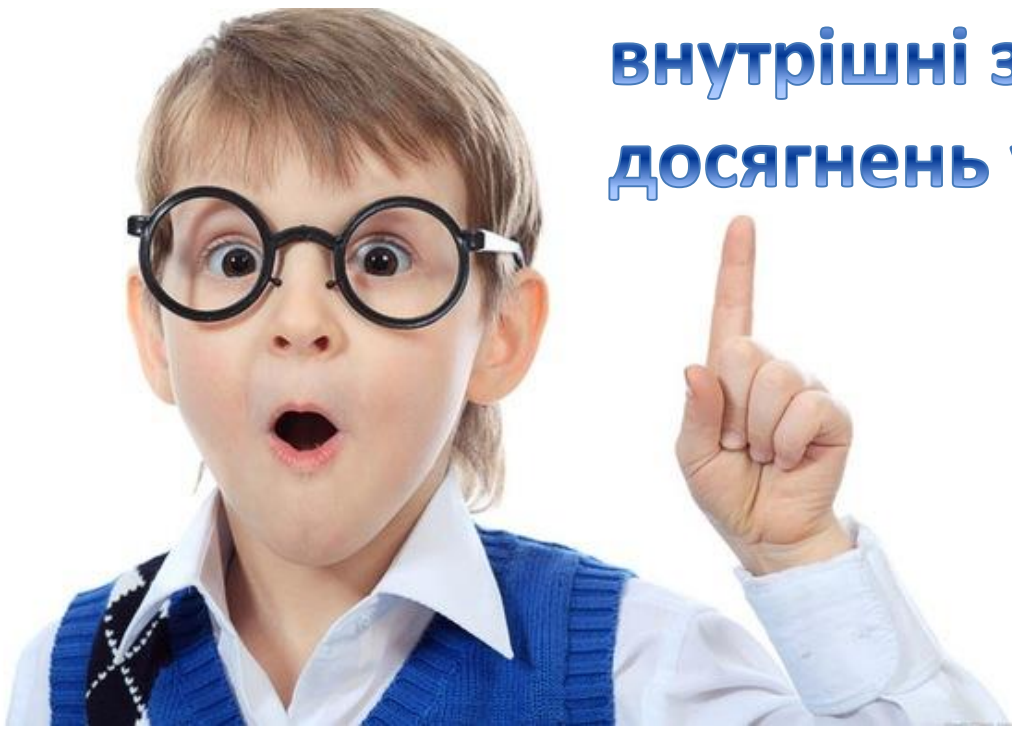
Терапія мистецтвом у даний час використовується не тільки в лікарнях і психіатричних клініках, але й в інших умовах - як самостійна форма терапії і як додаток до інших видів групової терапії.

Обдарована дитина

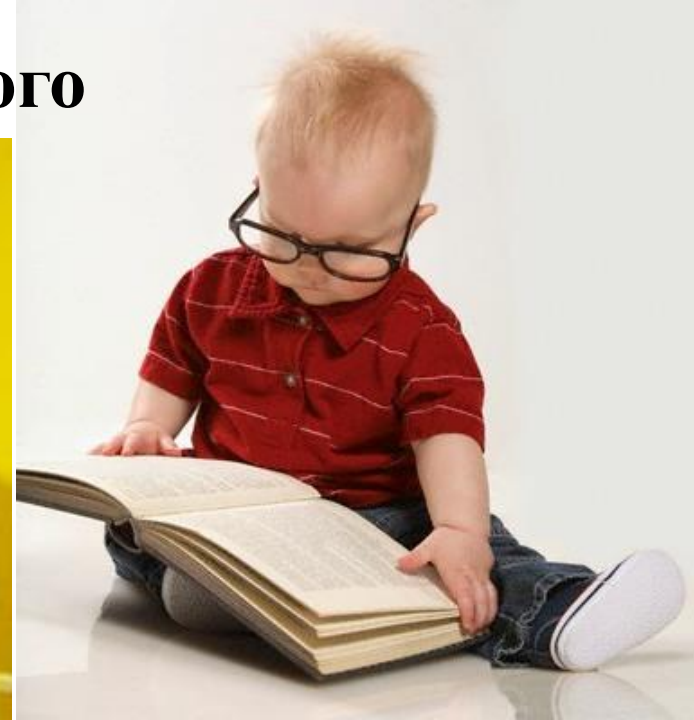
— дитина, яка вирізняється
яскравими, очевидними,

інколи визначними досягненнями або має
внутрішні задатки для таких
досягнень у певному виді
діяльності.

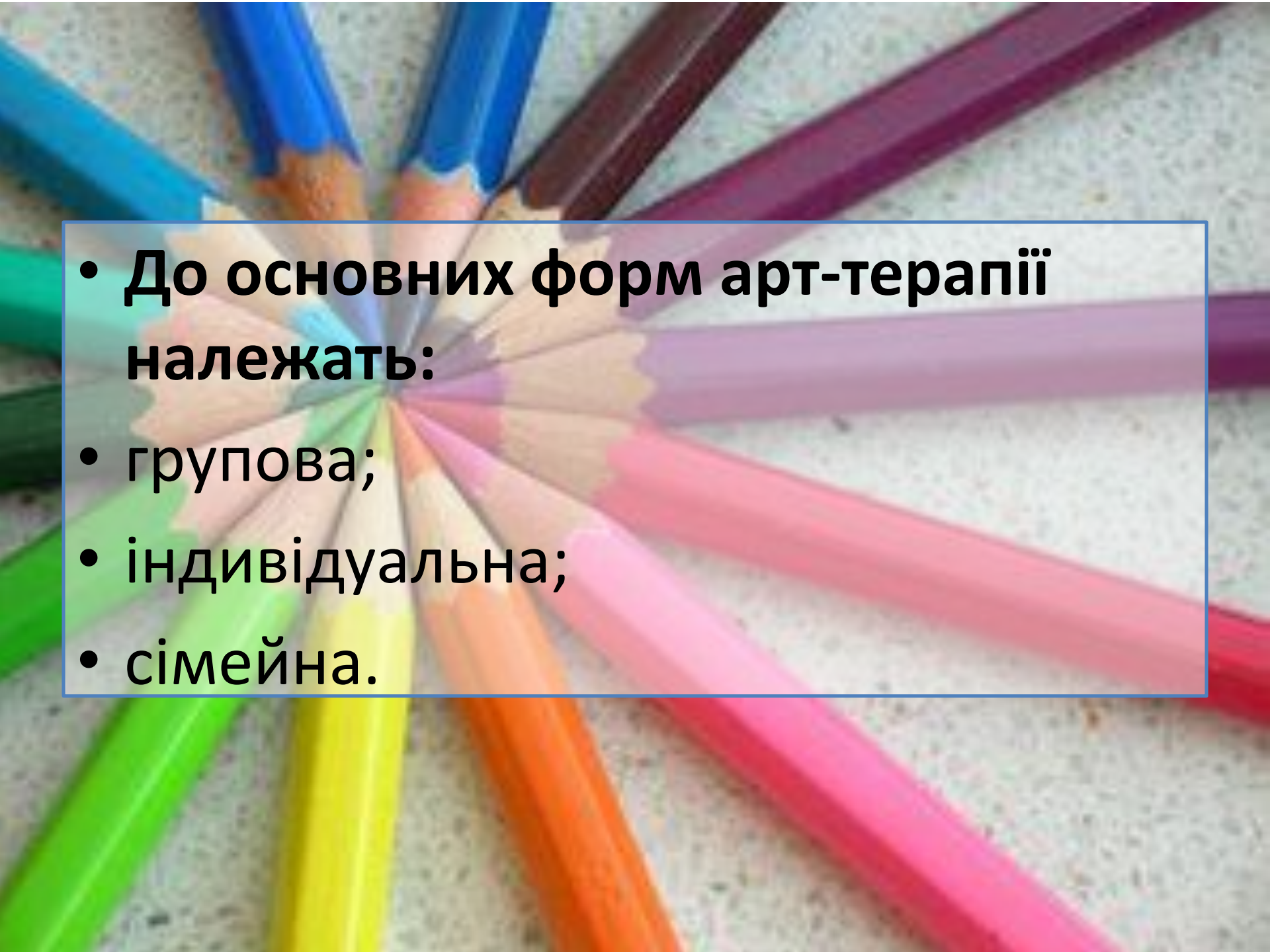
Здебільшого найважливішими характеристиками обдарованих дітей вважають:

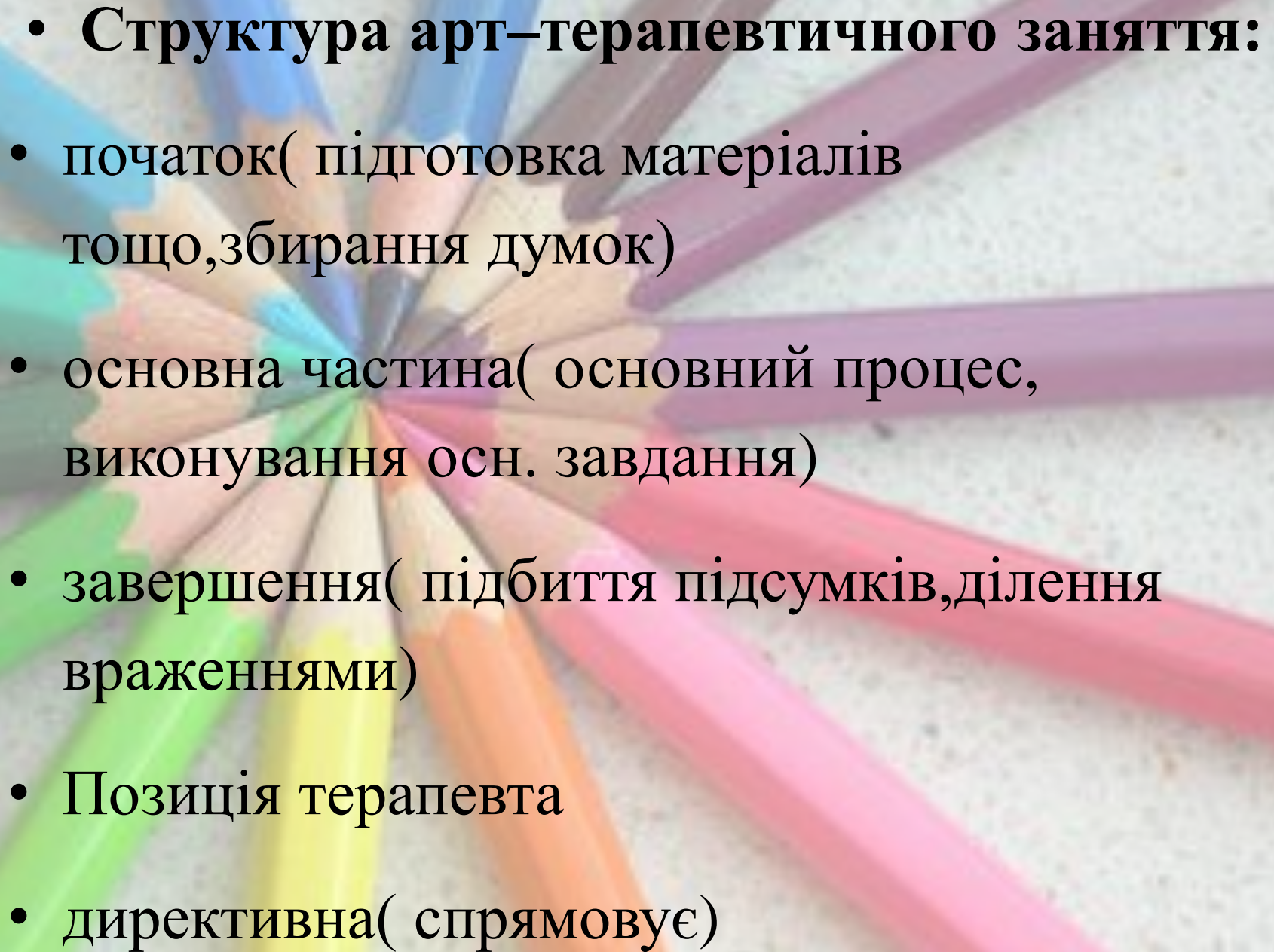
- надзвичайно ранній вияв високої пізнавальної активності й допитливості;**
- швидкість і точність виконання розумових операцій, що зумовлене стійкістю уваги та оперативною пам'яттю;**
- сформованість навичок логічного мислення;**

- багатство активного словника;
- швидкість і оригінальність вербальних (словесних) асоціацій;
- виражена установка на творче виконання завдань;
- розвиток логічного мислення й уяви;
- володіння основними компонентами вміння вчитися.

-
- До основних форм арт-терапії належать:
 - групова;
 - індивідуальна;
 - сімейна.

-
- **Структура арт–терапевтичного заняття:**
 - початок(підготовка матеріалів тощо,збирання думок)
 - основна частина(основний процес, виконання осн. завдання)
 - завершення(підбиття підсумків,ділення враженнями)
 - **Позиція терапевта**
 - директивна(спрямовує)

- За тривалістю арт–терапевтичні заняття бувають:
- короткотерміновими(до 12 занять)
- середньо терміновими (до 1 року)
- довготерміновими (декілька років)

- Проте кожне з них не повинне тривати більше 3, годин.

**Функція кольору залежить від
ставлення людини до даного
кольору, та емоційногои стану людини
на данний момент. Існує декілька
систем трактування кольорів**

- **Перша система:**
- червоний — агресія ,боротьба за виживання, бажання привернути до себе увагу.
- синій — потреба у з'єднанні з іншими, спокій, пасивність, вишуканість.
- жовтий — потреба в самосвідомості «я», колір нереалізованої самодосконалості.
- зелений — колір стримання, обмеження захисту.
- помаранчевий — колір нездійснених реалізацій, потреба заявити про себе, недосконалість поставленої цілі.
- фіолетовий — злиття, відмова від «я», ігнорування навколишнього оточення.

• Система Гете:

- Передбачає те, що кольори виражають відношення між предметами.
- Чорний — тіло, білий — дух, жовтий — чоловіче начало, синій — жіноче начало, зелений — гармонія, початок надії, червоний — дисгармонія.
- Рожевий — його пов'язують з високою чутливістю, емоційними проявами, безпосередністю.
- Персиковий — спокуса і ніжність.
- Коричневий — сильне бажання звільнитись від ситуації, яка викликає дискомфорт.
- Сірий — відсутність емоцій, їх пригнічення.

Ураховуючи розвивальний характер навчання обдарованих дітей, сучасний соціальний педагог, крім суто предметної підготовки, повинен:

- мати уявлення про обдарованість і особливості розвитку обдарованих дітей;
- розуміти розвивальну освіту, її відмінності від традиційних форм навчання й виховання;
- знати психологічні закономірності та особливості вікового й особистісного розвитку дітей;
- знати загальноосвітнє середовище, його різновиди, суб'єкти й типи взаємодії між ними;
- володіти методами психологічного та дидактичного проектування навчального процесу;
- уміти реалізувати різноманітні способи педагогічної взаємодії між різними суб'єктами освітнього середовища.

Виявляємо обдаровану дитину

Взаємодія з батьками

